

Umsíðir kemur Tróndur í Gøtu

Seinnapartin í morgin kemur Tróndur í Gøtu til Føroya. Ætlanin er, at skipið skal leggja at í Runavík til eina móttøku, sum verður klokkan 17. Skipið hevur nú verið leingi á vegis, tí fleiri ferðir er fráferðin úr Skagen, har skipið er bygt, útsett. Seinasta orsøkin til seinkingina var, at skipið bakkaði inn í grótkastið í Skagen og fekk stóran skaða á skrúvuna. Men nú er endiliga líkt til at nýggjasta farið í føroyska skipaflotanum verður í Føroyum seinnapartin í morgin.

Steinprent fingið aldargamla pressu

Fyrirpartin kom ein aldargomul sonevnd schnellpressa til landið, sum nú verður sett upp á Steinprent, ið suttatt fær heilt nýggjar prentmøguleikar

LIST

Anna V. Ellingsgaard
anna@sosialurin.fo

Tað var ein sera fegin Jan Andersson, leiðari á Steinprent, sum um døgurðatið tók ímóti eini heilt sermerktari gávu frá donsku blaðfyrirtekuni Aller.

Talan er nevniliga um eina fimm tons tunga so-

nevnda Schnellpressu frá 1877, sum júst er komin til landið við Norrønu.

»Heilt fantastiskt«

– Hetta er heilt fantastiskt og eg eri ómetaliga glaður fyri, at hetta fekkst at bera til, sigur Jan Andersson, sum hevur úr at gera í lötuni við at fáa maskinuna uppá pláss.

Jan Andersson greiðir frá, at Steinprent fekk bjóðað pressuna í fjør.

– Sjávandi vildu vit sera fegin hava pressuna, men tíverri máttu vit siga nei takk, tí vit høvdu ikki pengar til at fáa hana til landið og seta hana upp. Vit høvdu tá júst flutt verkstaðið hjá

Tað var ikki sum at siga tað at fáa fimm tons tungu schnellpressuna av trailaranum og inn í Steinprent

okkum yvir á Skálatrøð, og høvdu nógvar útreiðslur í tí sambandi, sigur Jan Andersson.

Men tá Prentarafelagið og Prentsmiðjufelagið komu upp í leikin bar til.

– Feløgin játtaðu at gjalda útreiðslurnar til transport og uppseting, og

tað eri eg ótrúliga glaður fyri, tí hetta er ein heilt einastandandi gáva, og alternativ við var, at pressan bleiv skrottað, sigur Jan Andersson.

Hóast pressan er gomul, er hon í sera góðum standi, tí hon er nýliga umvæld fyri heilt nógvar pengar.

Gamla pressan var leingi brúkt til at prenta vikublað og avisir, men seinni árin hevur hon verið brúkt at prenta grafisk listaverk. Og tað er eisini tað, hon skal brúkast til á Steinprent.

– Hendan pressan gevur okkum móguleika at prenta munandi størri grafisk verk

og arbeidsgongdin verður skjótari og góðskan betri. Hetta er fyrsta pressan av hesum slag í Føroyum, og listafólk eru sera áhugað í at sleppa at arbeiða við henni, sigur Jan Andersson.

Føroyskt uppiborið áhuga

Føroyska málið hevur uppiborið, at vit vísa tí áhuga og stimbra til kjak um tað, tí málið endurspeglar okkum sjálvi, staðfestir landsstýrskvinnan í Mentamálm, nú Dagur Málsins verður hildin á fyrsta sinni

DAGUR MÁLSINS

Anna V. Ellingsgaard
anna@sosialurin.fo

Hósdagin verður føroyski máldagurin, Dagur Málsins 25. mars, hildin á fyrsta sinni, tá eitt nú fyrsta málrøktarvirðislønin verður latin.

Spurd um vit hava brúk fyri einum slíkum degi sigur Helena Dam á Neysta-

Nú verður ljós varpað á føroyska málið úr ymsum sjónarhornum

bø, landsstýrskvinna í mentamálm, at dagurin ikki er skipaður út frá tí fatan, at føroyska málið er hótt.

– Men eg haldi, at okkara mál hevur uppiborið at vit vísa tí áhaldandi áhuga, tí málið er so ómetaliga nóg annað enn bara ein máti at samskipta. Málið er eisini

nakað heilt unikt, tí onki kann sum málið skapa øsing, gleði, øði, undran og ikki minst endurspeglar, hvørji vit eru sum menniskju og tjóð, landsstýrskvinnan.

Ársins málrøktari veljast

Fyrst og fremst vónar lands-

stýrskvinnan, at Dagur málsins kann vera við til at seta móðurmálið í miðdeplin og skapa tilvit um nýtslu og menning av málinum.

– Um myndugleikar, skúlar, stovnar, feløg, fjølmiðlar og almenningurin taka undir við at hátíðarhalda 25. mars, er góður móguleiki fyri at skapa størri málsligt tilvit og at lýsa, viðgera og kjakast um málslig fyrbrigdi ella evni á fjølbroyttan hátt og úr ymsum sjónarhornum, sigur hon

Sum lið í at varpa ljós á málið hendan dagin verður eisini latin ein Málrøktarvirðisløn á 40.000 krónur til ein persón ella eitt virki, ið hevur verið við til at ríka føroyska málið.

Nógv bendir á, at virðislønin hesuferð verður latin

onkrum, sum hevur lagt áralangt arbeiði eftir seg til frama fyri málið.

– Eg havi hugsað hetta við virðislønini sum ein máti at takka fyri væl útint verk. Onki kemur jú av sær sjálvum, sigur landsstýrskvinnan.

Hon vísir tó ikki aftur, at onnur kriteru kunnu verða brúkt eina aðru ferð, málrøktarvirðislønin skal latast. Eitt nú kann tað væl hugsast, at virðislønin okkurt árið verður latin fyri til dømis eitt genialt málsligt avrik ella átak, sum tó ikki er meta sum eitt lívsverk.

Nógv veldst eisini um, hvat er at velja í, og tí er heldur ikki vist, at málrøktarvirðislønin verður latin á hvørjum ári.

Á fyrsta Degi málsins verður Málrøktarvirðislønin handað á almennum tiltaki

í auluni í Studentaskúlanum í Hoydølum 25. mars 2010 kl. 09.30. Umframt sjálva virðislønarhandanina fevnir skráin um kvøður og tónleik. Tey, ið fara at halda røður, eru Helena Dam á Neystabø, landsstýrskvinna, Guðrun Gaard, studentaskúlalærari, og Rógvi Róin, stjóri á ungdomsblaðnum Mess. Rútmiska kórið í Hoydølum fer at syngja nøkur lög. Tiltakið er alment, og øll eru vælkomin.

Tað eru Føroyska málnevndin og fyrrverandi Málstevnunevndin hava mælt landsstýrskvinnuni til at skipa hesi átøk, sum skulu varpa ljós á føroyska málið.